

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2233/22-S

Název	Masarykova základní škola a mateřská škola Semčice
Sídlo	Semčice č. p. 3, 294 46 Semčice
E-mail	skola@obecsemcice.cz
IČO	75 032 899
Identifikátor	600 049 281
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Kočová
Zřizovatel	obec Semčice
Místo	Semčice č. p. 3 Semčice č. p. 7 Semčice č. p. 10
Inspekční činnost na místě	14. až 16. listopadu 2022
Kontrolované období	školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (ďalej „škola“) vykonáva činnosť základnej školy (ďalej ZŠ), materskej školy (ďalej MŠ), školskej družiny a školskej jedálne, jedna trieda ZŠ je nově zriadená v budove obecného úradu. MŠ a školská jedáleňa pre MŠ sú umiestnené v samostatnej budove, ktorá je v blízkosti hlavnej budovy školy.

V dobe inspekčnej činnosti bolo v MŠ zapsané 48 detí. Najvyšší povolený počet detí je naplnený z 96 %. Predškolské vzdelávanie prebieha vo dvoch vekovo zmiešaných triedach, kde sú vzdelávané deti od troch do šiestich rokov. Povinné predškolské vzdelávanie aktuálne plní 19 detí, z ktorých žiadne nemá odklad povinného školského dochádzky. Dve deti majú odlišný materšský jazyk.

V ZŠ sa ke dňu inspekcie vzdelávalo 234 žiakov. Najvyšší povolený počet žiakov školy je naplnený cca z 94 %, dlhodobě počet žiakov školy mierne narústa. Vzdelávanie prebieha v 11 triedach v 1. až 9. ročníku. ZŠ sa vzdeláva 24 žiakov s potrebou podporných opatrení z toho 7 žiakov s individuálnym vzdelávacím plánom (ďalej IVP) a šesť žiakov s odlišným materšským jazykom. Zájmové vzdelávanie v školskej družine je uskutočňované v štyroch oddeleniach s aktuálnym počtom 72 účastníkov, čo je 90% z najvyššieho povoleného počtu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (ďalej „ředitelka“) byla do funkce jmenována v září 2007. V rámci koncepce školy je snaha o efektivně individualizovanou výuku, kdy se ředitelce daří zachovávat nižší počty žiakov v triedach. Zároveň se daří postupně školu modernizovat technickým vybavením. Pro zkvalitnění řízení školy má ředitelka zástupkyni pro ZŠ a MŠ. V MŠ byla jmenována nová zástupkyně 1. 4. 2022. Bylo tak vytvořeno vhodně spolupracující vedení školy, které většinou efektivně přispívá k plynulému chodu školy a naplňování všech ŠVP. Zároveň v průběhu inspekční činnosti prokázalo schopnost přijímat opatření k odstraňování zjištěných dílčích nedostatků. Dále ředitelka rozděluje dílčí kompetence mezi metodické vedení prvního stupně, jenž se vhodně podílí na sdílení zkušeností a podpoře čtenářské gramotnosti. Vedoucí vychovatelka dobře řídí činnost školské družiny.

Od předchozí inspekce je částečně obměněn pedagogický sbor. V materské škole působí čtyři odborně kvalifikované učitelky. V ZŠ momentálně poskytuje vzdelávanie 15 pedagogických pracovníků včetně ředitelky, z toho tři učitelé bez odbornej kvalifikace, ktorou si doplňujú príslušným štúdiom. Táto skutočnosť nemala významný vliv na kvalitu vzdelávania. Ve škole je také šesť plne kvalifikovaných asistentek pedagoga. Všetchny sú zároveň vychovateľkami v školskej družine, z ktorých len dve sú pre túto činnosť plne kvalifikované. Potrebné vzdelanie si doplňuje len jedna vychovateľka. Ředitelka se aktivně snaží získat kvalifikované pedagogické pracovníky pro zkvalitnění vzdelávacího procesu.

Dalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov (ďalej DVPP) škola realizuje väčšinou v súlade s potrebami školy. Chýba však zameralenie na oblasti podpory čtenářské gramotnosti nebo využití inovativních metod ve výuce. Nižší didakticko-metodická podpora učitelů se projevuje např. v nedostatečném uplatňování inovativních či alternativních metod zvláště na druhém stupni.

Školské poradenské pracovisko poskytuje systematickou a dostatečnou podporu všetkým účastníkom vzdelávania. Je zajištěna metodikem prevence, kariérovým poradcem a výchovnou poradkyní, která poradenskou činnosť koordinuje a zároveň vykonáva funkciu špeciálneho pedagoga. Veškeré poradenství a konzultace jsou patřičně zaměřeny na pozitivní mezilidské vztahy, podporu žiakov s různým stupněm podporných opatrení, a také na logopedickou péči. Tu účinně vykonáva výchovná poradkyně, jež zajišťuje i předmět

speciálně pedagogické péče. Kariérové poradenství se škole daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě.

Škola má funkční informační systém, kterým zajišťuje předávání informací mezi pedagogickými pracovníky. Úroveň vzdělávání sleduje vedení ZŠ i MŠ především prostřednictvím hospitací a evaluačních prostředků, identifikuje rizika, přijímá opatření, jejich účinnost již však následně cíleně nevyhodnocuje.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům dětí a žáků je vhodně nastaven. Spolupráce se náležitě rozvíjí při pravidelných schůzkách i osobních jednáních. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na svých aktualizovaných webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Velmi dobrá je spolupráce školy se zřizovatelem, která se zaměřuje především na vytváření sociálních vazeb k místu, kde děti a žáci vyrůstají, a to za účasti školy na společenském životě obce. Také spolupráce s dalšími partnery má pozitivní vliv na kvalitu výuky a vzdělávání.

Materiální podmínky školy umožňují naplňování realizovaných ŠVP. Škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek, které jsou většinou účelně využívány. Od předchozí inspekce došlo k účelnému technickému dovybavení školy, a to především obnovením počítačové učebny a prezentační techniky ve všech třídách. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici prostorná dostatečně vybavená tělocvična a také vybudované multifunkční hřiště. Škola má rovněž k dispozici nově od roku 2019 venkovní učebnu, jež je plně využívána. Žáci školy jsou vhodně vedeni k práci na školní zahradě. Školní družina má pro svou činnost velmi dobře vybavené vlastní prostory s dostatkem pomůcek a kmenovou učebnu upravenou i pro zájmové vzdělávání. Vychovatelky efektivně využívají i další zázemí školy.

Škola vytváří bezpečné podmínky pro vzdělávání. Vstupy do budov jsou patřičně zabezpečeny. Počet úrazů v posledních školních letech je přijatelný. Úrazy jsou spíše drobného charakteru, škola přijímá dostatečná opatření. Děti, žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou přiměřeným způsobem k jejich věku průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její areál.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v obou třídách MŠ probíhalo dle třídních vzdělávacích plánů rozpracovaných v souladu s cíli ŠVP pro předškolní vzdělávání s výrazným zaměřením na vytváření efektivních vztahů mezi dětmi. Vhodně bylo uplatňováno zaměření učitelek na výtvarné a hudební činnosti, při kterých děti mohly rozvíjet fantazii a kreativitu. Jemná motorika u dětí byla patřičně procvičována, stejně tak i upevňování pracovních návyků. Při volné hře si děti vhodně volily námětové nebo konstruktivní hry, ale také z připravené nabídky u stolečků. Zřetelná byla snaha učitelek zapojovat do činností i nově přijaté děti v době jejich adaptace na nové prostředí MŠ. Výrazně pozitivní byl učitelkami vytvořený komunikační prostor pro všechny účastníky vzdělávání. Méně účinná však byla jejich interakce s dětmi s odlišným mateřským jazykem. Chybělo systematické zaměření na rozvoj jejich slovní zásoby. Logopedická prevence probíhala pouze na dechová a rytmizační cvičení. Řízené pohybové aktivity většinou splnily svůj účel. Byly prováděny s dobrou dynamikou i dostatečnou fyziologickou zátěží. Většina vhodně uplatňovaných metod a forem práce při řízených činnostech dětí podněcovala k aktivitě. Většina z nich se však vyznačovala nedostatečnou diferenciací s ohledem na potřeby nebo schopnosti dětí.

Při stolování, hygieně a oblékání byly děti přiměřeně samostatné. Dodržovaly pravidla komunikace a bezpečného chování. Při odpoledním odpočinku v jedné třídě nebyly dětem, které neusnuly, nabízeny aktivity mimo lůžko.

Společnými klady hospitovaných hodin v ZŠ byly příjemná atmosféra, vstřícný vztah mezi učiteli a žáky i podnětné prostředí doplněné o vhodné estetické doplňky potřebné k výuce. Učitelé projevovali patřičný zájem o žáky a jejich učení. Žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Účinná byla spolupráce s asistentkami pedagoga. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Převažovala většinou efektivní frontální výuka, doplněná o prvky skupinové práce, která byla zaměřena především na rozvoj klíčových kompetencí, a to zvláště v oblasti komunikace, spolupráce a vzájemného učení.

Nedostatkem hospitovaných hodin bylo pouze ojedinělé využití diferenciací úkolů směrem k nadaným nebo motivovaným žákům. Také jasně zaměřené zařazení postojových cílů do výuky a sebehodnocení žáků směrem k cíli hodiny a vlastnímu učení bylo nedostatečné. Důraz byl kladen především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů. Dařilo se využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Žáci prokazovali osvojení vědomostí a dovedností odpovídající osnovám daného předmětu a ročníku v závislosti na jejich osobních možnostech.

Na prvním stupni v hodinách českého jazyka byli žáci cíleně vedeni ke zvládnutí mluvnice i pravopisu, vhodně byla podporována také čtenářská gramotnost. Ve sledovaných hodinách matematiky učitelky kladly důraz především na numeraci, využití zavedených postupů a ověření správnosti řešení, vhodně podporovaly matematické uvažování a logiku. Výuka anglického jazyka obsahovala zajímavou motivaci, kterou se dařilo žáky účinně aktivovat k rozvíjení slovní zásoby a správné výslovnosti.

Ve sledovaných hodinách českého jazyka a matematiky na druhém stupni byla většinou přiměřeným tempem probírána nová látka. Vyučující náležitě poskytovali žákům dostatečný prostor pro pochopení učiva a efektivní zpětnou vazbu s ohledem na jejich schopnosti a dovednosti. Ve výuce cizích jazyků byly využity aktivity, vhodně podporující zapojení všech žáků. Učitelé náležitě využívali technologie pro zkvalitnění výuky. V předmětech přírodovědného zaměření učitelky účinně využívaly názorné didaktické pomůcky a efektivně zapojovaly žáky do výuky v rámci praktických ukázek. Méně pak byla využita vlastní badatelská činnost žáků s možností vyhledávání informací z různých zdrojů s důrazem na rozvoj kritického myšlení. Ve výuce, kde probíhala skupinová práce, chyběla následná reflexe a vlastní hodnocení práce žáky. Nedostatečně byly také využity inovativní prvky moderního a kreativního přístupu k výuce, podporující čtenářskou gramotnost a kritické myšlení. V tomto směru je patrná absence DVPP zaměřeného právě na podporu těchto vzdělávacích metod.

Činnosti v zájmovém vzdělávání byly vyvážené a vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků, kteří jsou dobře vedeni ke kladnému vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí. Vychovatelky je cíleně motivovaly k tematicky zaměřeným aktivitám, které účinně podporovaly tělesnou zdatnost, rozvoj vzájemných vztahů a utváření osobnostních a sociálních dovedností. Účastníci respektovali domluvená pravidla a vzájemně spolupracovali.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Adaptace nově přijatých dětí v MŠ byla až na výjimky úspěšná. Bez problémů navazovaly kontakty s dětmi i dospělými, byly schopné akceptovat pravidla i režim dne. Většinou již uplatňovaly základní sebeobslužné, hygienické i společenské návyky.

Děti v povinném vzdělávání prokázaly odpovídající poznatky o okolním světě. Základy předmatematických dovedností prakticky využívaly. Uměly se orientovat v prostoru i čase. Prokazovaly dobré znalosti z oblasti přírodovědné gramotnosti. Pracovaly dle instrukcí učitelky. Dobře se soustředily a většinou i úkol dokončily. Dodržovaly dohodnutá pravidla vzájemného soužití. Přiměřeně svým praktickým dovednostem zvládaly aktivity zaměřené na rozvoj jejich hrubé i jemné motoriky. Prokázaly i dobré komunikační schopnosti, rozhovor navazovaly až na výjimky bez zábran. Komparací dokumentace o dětech s inspekčními hospitacemi a z rozhovorů s učitelkami vyplynulo, že děti dosahují výsledků odpovídajících jejich možnostem a schopnostem a směřují k naplňování klíčových kompetencí ŠVP pro předškolní vzdělávání.

Učitelky v MŠ vedou záznamy o vývoji a pokrocích dětí ve vzdělávání. Využitelnost záznamů snižují chybějící pedagogické záměry v podpoře oslabené oblasti.

Výsledky vzdělávání posuzuje ZŠ především využitím vnitřních evaluačních nástrojů. Výsledky externího testování úrovně vzdělávání žáků pátých ročníků ve školním dokládají, že v českém jazyce žáci dosahovali vyšších průměrných výsledků a matematice a dovednostech usnadňujících učení pak naopak nižších v republikovém srovnání. Škola přijala vhodná opatření, avšak momentálně chybí externí evaluační systém pro sledování a hodnocení úrovně dosahování klíčových kompetencí a dosahování cílů realizovaných ŠVP. V uplynulém období byla u žáků devátého ročníku úspěšnost při konání jednotné přijímací zkoušky středních škol cca 50 %, přičemž na odborná učiliště bylo přijato 45 % žáků. Z dvaceti žáků jeden nastoupil přímo do praxe.

Všechna podpůrná opatření jsou žákům se SVP poskytována v požadovaném rozsahu. Systém podpory žáků ohrožených školním neúspěchem formou doučování je pravidelně realizován, přesto podpora u některých žáků je neefektivní.

Ve školním roce 2020/2021 celkem 56 % žáků prospělo s vyznamenáním, 38 % prospělo a 9 % neprospělo. Počet udělených pochval převýšil počet výchovných opatření. Problémovou oblastí z hlediska hodnocení je přechod žáků z prvního na druhý stupeň. Z výsledků žáků vyplývá, že problematickými předměty jsou převážně přírodopis, fyzika a anglický jazyk. Mezi žáky s nedostatečným prospěchem byli i někteří žáci s podpůrným opatřením, je tedy žádoucí zaměřit se na jejich podporu a kritéria hodnocení v této oblasti.

Výskyt rizikového chování v oblasti šikany, kyberšikany a záškoláctví byl dle slov ředitelky a metodika prevence minimální. Dobře vypracovaný preventivní program obsahuje aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování. Škola účinně motivuje žáky k dobrému chování a práci udělováním pochval především za pilnou práci a reprezentaci školy.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou v souladu se vzdělávacími cíli příslušného ŠVP, což je zřejmé např. z prezentace akcí na webových stránkách školy a výstupů realizovaných činností, které tvoří výzdobu školy.

Závěry

Vývoj školy

- Kvůli zvýšení počtu žáků v prvním ročníku, byla nově zřízena třída ZŠ v prostorech obecního úřadu.
- Došlo ke zlepšení v oblasti materiálních podmínek a vybavení prezentační technikou.
- Odstranění nedostatků z předchozí inspekce bylo většinou realizováno – přetrvává však např. nedostatečný kontrolní systém vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání, a to především v přírodovědných předmětech.

Silné stránky

- Škola má na příznivé, podnětné a moderní prostředí.
- Vedení školy klade dlouhodobě důraz na příznivě nízké počty žáků ve třídách.
- Vedení školy příznivě podporuje dobré vzájemné vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání.
- Škola má funkčně nastavený systém primární prevence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzdělávací nabídka v mateřské škole ve věkově smíšených třídách nebyla dostatečně diferencována.
- Absence diferenciací s ohledem na žáky talentované a nadané a žáky se specifickými vzdělávacími potřebami se nepříznivě zobrazuje ve výsledcích vzdělávání.
- Nižší míra využívání prvků činnostního učení, kreativity i aktivního a kritického myšlení především na druhém stupni školy, včetně závěrečného zhodnocení práce žáků a jejich sebehodnocení snižuje efektivitu vzdělávání.
- Podpora žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň a žáků ohrožených školním neúspěchem není dostatečně účinná.
- Nedostatečný rozsah dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se negativně promítá do kvality průběhu vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovovat v pedagogické diagnostice mateřské školy záměry pro rozvoj všestranné osobnosti včetně dětí s odlišným mateřským jazykem a účelně vytvářet podmínky pro individualizaci vzdělávání.
- Nabízet dětem, které neusnou, klidné aktivity mimo lůžko.
- Zaměřit další vzdělávání více na potřeby školy, především v oblasti inovativních metod i forem práce, využití hodnotících aktivit všech aktérů vzdělávání včetně spolupráce asistenta pedagoga a učitele.
- Zavést systém diferencované výuky podle potřeb žáků, zvýšit účinnost poskytovaných podpůrných opatření a zefektivnit vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků s cílem předcházet školnímu neúspěchu.
- Zefektivnit kontrolní činnost vedení školy v oblasti přijímaných opatření a zaměřit se na předávání zkušeností mezi pedagogy formou vzájemných hospitací.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a přijmout adekvátní opatření k jejich prevenci a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. MSMT-24222/2021-3, s účinností od 1. října 2021
2. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, předškolní vzdělávání a zájmové vzdělávání, účinné k termínu inspekce
3. Školní řády ZŠ a MŠ a vnitřní řády školní družiny a školní jídelny, účinné k termínu inspekce
4. Třídní knihy ZŠ a MŠ a přehledy výchovně vzdělávací práce, rozvrhy vyučovacích hodin ZŠ, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
5. Záznamy z pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
6. Personální dokumentace (vzorek dokladů o dosažené kvalifikaci učitelů, o jejich dalším vzdělávání, pracovní smlouvy, rozvržení přímé pedagogické činnosti), školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
8. Školní matrika ZŠ, MŠ a školní družiny včetně dokladů o přijímání dětí, žáků a účastníků ke vzdělávání, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, účinná k termínu inspekce
10. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-536/15-S, z 20. března 2015
11. Pedagogická diagnostika o dětech vedená k termínu inspekce
12. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (směrnice k bezpečnosti a ochraně zdraví, protokol o roční odborné technické kontrole, knihy úrazů), školní roky 2021/2022 a 2022/2023, účinná k termínu inspekce
14. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, webové stránky školy), účinné k termínu inspekce
15. Zápis z jednání s ředitelkou školy z 16. listopadu. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky

(g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele-inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Stanislava Matulová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní
inspektorka

Mgr. Bc. Daniela Hradecká, školní
inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.